

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09 – 5412/24.10.2022 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за специалност код **6210407** „Коневъдство и конна езда“ от професия код **621040** „Техник-животновъд“ от професионално направление код **621** „Растениевъдство и животновъдство“.

X

ПРОФ. САШО ПЕНОВ
Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ

НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	621	Растениевъдство и животновъдство
Професия	621040	Техник-животновъд
Специалност	6210407	Коневъдство и конна езда

Утвърдена със Заповед № РД09 – 5412/24.10.2022 г.

София, 2022 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалност код **6210407** „Коневъдство и конна езда“, професия код **621040** „Техник-животновъд“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на трета степен по изучаваната професия „Техник-животновъд“, специалност „Коневъдство и конна езда“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация:

1. Част по теория на професията:
  - 1.1. изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
  - 1.2. критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема;
  - 1.3. матрица на писмен тест по всяка изпитна тема;
  - 1.4. критерии и показатели за оценяване на дипломния проект и неговата защита.
2. Част по практика на професията:
  - 2.1. указание за съдържанието на индивидуалните задания;
  - 2.2. критериите за оценяване на резултатите от обучението.
3. Система за оценяване.
4. Препоръчителна литература.
5. Приложения:
  - а. изпитен билет – част по теория на професията;
  - б. индивидуално задание по практика;
  - в. указание за разработване на писмен тест;
  - г. индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
  - д. указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект;

е. рамка на рецензия на дипломен проект.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. Изпитни теми, критерии за оценяване на резултатите и матрица на писмен тест по всяка изпитна тема

Изпитна тема № 1: ЗНАЧЕНИЕ НА КОНЕВЪДСТВОТО. БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ ОСОБЕНОСТИ НА КОНЕТЕ. ДЕЗИНФЕКЦИЯ, ДЕЗИНСЕКЦИЯ, ДЕРАТИЗАЦИЯ. ИНФЕКЦИЯ, ИНФЕКЦИОНЕН ПРОЦЕС

Коневъдство – стопанско значение, тенденции за развитие. Род коне – историческо развитие, етапи на опитомяване и на одомашняване, примери. Биологични и стопански особености на конете – сравнения, доказателства. Зоохигиенните изисквания – значение, изводи. Профилактични мероприятия по време на експлоатация на конеферма. Дезинфекция, дезинсекция, дератизация – определения, провеждане, средства, значение. Инфекция, инфекционен процес – определение, примери.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Обяснява стопанското значение на коневъдството и определя тенденциите за развитието му	10
2. Проследява историческото развитие на рода и посочва етапите на опитомяване и одомашняване, дава примери	12
3. Изброява биологичните особености и стопанските качества на конете, сравнява с дивите прародители, доказва резултата от поставените от човека цели	18
4. Изброява и обяснява зоохигиенните изисквания към помещения за коне, прави заключения за значението им	14
5. Описва, обяснява и обобщава профилактичните мероприятия по време на експлоатация на конеферма	14
6. Дефинира и обяснява дезинфекция, дезинсекция, дератизация. Обяснява начините на провеждане, посочва използваните средства за целта и доказва значението им	20
7. Дефинира инфекция и инфекциозен процес, дава примери	12
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 1/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Обяснява стопанското значение на коневъдството и определя тенденциите за развитието му	10		1	1	
2. Проследява историческото развитие на рода и посочва етапите на опитомяване и одомашняване, дава примери	12	1	1	1	
3. Изброява биологичните особености и стопанските качества на конете, сравнява с дивите прародители, доказва резултата от поставените от човека цели	18	1	1	2	
4. Изброява и обяснява зоохигиенните изисквания към помещения за коне, прави заключения за значението им	14	1	1		1
5. Описва, обяснява и обобщава профилактичните мероприятия по време на експлоатация на конеферма	14	1	1		1
6. Дефинира и обяснява дезинфекция, дезинсекция, дератизация. Обяснява начините на провеждане, посочва използваните средства за целта и доказва значението им	20	1	1	1	1
7. Дефинира инфекция и инфекциозен процес, дава примери	12	1	1	1	
Общ брой задачи:	22	6	7	6	3
Общ брой точки:	100	12	28	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

**Изпитна тема № 2: РАСТЕЖ, РАЗВИТИЕ И РАЗМНОЖАВАНЕ ПРИ КОНЕТЕ.
БОТАНИЧЕСКИ И БИОЛОГИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЛЮЦЕРНАТА**

Растеж – определение, фактори на растежа, индивидуално развитие при конете. Възраст на конете – начини на определяне, примери. Полов цикъл при кобили – определение, стадии. Осемняване на разпасани кобили – благоприятен момент, начини на осемняване, степента на ефикасност. Хигиенна среда в помещенията – методи и средства, изводи за значението на мероприятията. Люцерна – ботанически и биологични особености, грижи през вегетацията, прибиране, съхранение и значение за качеството на сено.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието растеж, различава факторите, влияещи върху растежа. Обяснява индивидуалното развитие при конете	12
2. Изброява и доказва начини за определяне възрастта при коня, посочва примери	16
3. Дефинира полов цикъл, различава и обяснява стадии на цикъла	14
4. Различава най-благоприятния момент за осемняване на разпасани кобили и обяснява начини на осемняването им. Прави заключения за степента на ефикасност	18
5. Посочва и обяснява методите и средствата за осигуряване на хигиенна среда в помещенията, прави изводи за значението на мероприятията	20
6. Описва ботанически и биологични особености на люцерната, различава грижите по време на вегетация, обяснява прибирането и съхранението ѝ. Доказва значението им за качеството на сено	20
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 2/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието растеж, различава факторите, влияещи върху растежа. Обяснява онтогенеза при конете	12	1	1	1	
2. Изброява и доказва начини за определяне възрастта при коня, избира най-правилния начин	16	1		1	1
3. Дефинира полов цикъл, различава и обяснява стадии на цикъла	14	1	1		1
4. Различава най-благоприятния момент за осеменяване на разпасани кобили и обяснява начини на осеменяването им. Прави заключения за степента на ефикасност	18		1	1	1
5. Посочва и обяснява методите и средствата за осигуряване на хигиенна среда в помещенията, прави изводи за значението на мероприятията	20	2	2		1
6. Описва ботанически и биологични особености на люцерната, различава грижите по време на вегетация, обяснява прибирането и съхранението ѝ. Доказва значението им за качеството на сеното	20	1	1	1	1
Общ брой задачи:	21	6	6	4	5
Общ брой точки:	100	12	24	24	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 3: ЕКСТЕРИОР, КОНСТИТУЦИЯ И КОНДИЦИЯ НА КОНЕ. ЗАБОЛЯВАНИЯ НА СТАВИТЕ ПРИ КОНЕ. ЖИТНИ ФУРАЖНИ КУЛТУРИ. ВЕНТИЛАЦИОННИ СЪОРЪЖЕНИЯ И СИСТЕМИ В КОНЕФЕРМИТЕ

Екстериор – определение и начини на преценка, цвят на косъма при конете и връзката им с района на разпространение. Конституция – определение и конституционни типове при конете, примери. Кондиция – същност, определящи фактори, заключение за важността ѝ при използването на конете. Заболявания на ставите при конете – причини, симптоми, профилактика, лечение. Житни фуражни култури – характеристика, използване. Вентилационни съоръжения и системи в конефермите – принцип на работа и значението им за контрола на микроклимата.

Дидактически материали: схеми на вентилационните системи и съоръжения

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Дефинира екстериор, обяснява начините на преценка. Различава цвят на косъма при коне и ги свързва с района на разпространение	16
2. Дефинира конституция при коне, обяснява значението и дава пример за типове конституция	16
3. Дефинира кондиция, описва и различава факторите, които я определят, прави заключение за важността ѝ при използването на конете	16
4. Описва заболяванията на ставите на конете, различава симптомите, открива връзката с начина на използването им, посочва лечение, доказва значение на профилактиката	18
5. Посочва житни фуражни култури, различава и обяснява особеностите при използването им	14
6. Описва вентилационните системи и съоръжения в конефермите, обяснява принципа им на работа и доказва значението им за контрола на микроклимата	20
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 3/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира екстериор, обяснява начините на преценка. Различава цвят на косъма при конете и ги свързва с района на разпространение	16	1		1	1
2. Дефинира конституция при коне, обяснява значението и дава пример за типове конституция	16	1	2	1	
3. Дефинира кондиция, описва и различава факторите, които я определят, прави заключение за важността ѝ при използването на конете	16	1		1	1
4. Описва заболяванията на ставите на конете, различава симптомите, открива връзката с начина на използването им, посочва лечение, доказва значение на профилактиката	18	1	1	2	
5. Посочва житни фуражни култури, различава и обяснява особеностите при използването им	14	1	1		1
6. Описва вентилационните системи и съоръжения в конефермите, обяснява принципа им на работа и доказва значението им за контрола на микроклимата	20	1	1	1	1
Общ брой задачи:	21	6	5	6	4
Общ брой точки:	100	12	20	36	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 4: ПОРОДА, СТРУКТУРА НА ПОРОДАТА. КЛАСИФИКАЦИЯ И КАЧЕСТВА И ПОРОДИТЕ КОНЕ. ДИХАТЕЛНА СИСТЕМА ПРИ КОНЕТЕ. НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ ПО КОНЕТЕ. ЦАРЕВИЦА – ТЕХНОЛОГИЯ НА ОТГЛЕЖДАНЕ, ИЗПОЛЗВАНЕ

Порода – определение, породообразователен процес. Структура на породата – линии и фамилии. Класификации на породите коне – по краниометрични, типово–географски признаци и според вложения от човека труд за създаването им. Класификация според биологични и стопански качества на конете, примери за породи, заключения. Дихателна система при конете – анатомично устройство, физиология на дишане, заключение за значението ѝ при натоварването на конете. Незаразни болести по конете – признаци на проявление и значение на профилактиката за предотвратяването им. Царевича – технология на отглеждане, използване, значение.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Дава определение за порода, обяснява породообразователен процес. Очертава структурата на породата, различава и обяснява линии и фамилии	14
2. Различава класификациите на породите коне и ги свързва с фактори при създаването им	18
3. Различава класификацията според биологичните и стопанските качества, дава примери за породи, прави заключения за степента им на важност	18
4. Описва анатомичното устройство на дихателната система при конете, обяснява физиологията на дишане, прави заключение за значението ѝ при натоварването на конете	14
5. Посочва незаразни болести по конете, различава признаците на проявление и доказва значението на профилактиката за предотвратяването им	18
6. Обяснява технологията на отглеждане на царевича, обобщава използването ѝ като фураж, доказва значението ѝ при хранене на селскостопанските животни	18
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 4/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Дава определение за порода, обяснява породообразователен процес. Очертава структура на породата, различава и обяснява линии и фамилии.	14	1	1		1
2. Различава класификациите на породите коне и ги свързва с факторите при създаването им	18		1	1	1
3. Различава класификацията според биологичните и стопанските качества, дава примери за породи, прави заключения за степента им на важност	18		1	1	1
4. Описва елементите на дихателната система при конете, обяснява физиологията на дишане, прави заключение за значението им при натоварването на конете	14	1	1		1
5. Посочва незаразни болести по конете, различава признаците на проявление и доказва значението на профилактиката за предотвратяването им	18	1	1	2	
6. Обяснява технологията на отглеждане на царевица, обобщава използването ѝ като фураж, доказва значението ѝ при хранене на селскостопанските животни	18		1	1	1
Общ брой задачи:	19	3	6	5	5
Общ брой точки:	100	6	24	30	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 5: ЧИСТОКРЪВНИ ЕЗДОВИ ПОРОДИ КОНЕ. ГРИЖА ЗА КОЖАТА ПРИ КОНЕТЕ. КОЖНИ БОЛЕСТИ ПО КОНЕТЕ. ПОЧИСТВАНЕ, ОБРАБОТКА И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ТОРА ОТ КОНЕТЕ

Арабска порода – създаване, екстериорни особености, значение, разпространение. Чистокръвна английска порода – създаване, екстериорни особености, значение, разпространение. Структура на чистокръвната английска порода. Развитие на чистокръвните породи коне в България. Грижа за кожата при конете – доказателства за важноста на хигиената на кожата при използването им. Кожни болести по конете – признаци, начин на провеждане на профилактични мероприятия за ликвидирането им. Начин на почистване, обработка и оползотворяване на тора от коне – връзката между реализация и разходи за отглеждане на коне.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Описва създаването, екстериорните особености, доказва значението и обобщава разпространението на арабската порода коне	18
2. Описва създаването, екстериорните особености, доказва значението и обобщава разпространението на чистокръвната английска порода коне	18
3. Обяснява структурата на чистокръвната английска порода. Посочва и сравнява развитието на чистокръвните породи у нас	16
4. Описва и обяснява грижите за кожата при конете, доказва важноста на хигиената на кожата при използването им	12
5. Посочва кожни болести по конете, различава признаците, определя начина на провеждане на профилактични мероприятия за ликвидирането им	14
6. Обяснява начина на почистване, обработка и оползотворяване на тора от коне, доказва връзката между реализацията му и понижаване разходите за отглеждане на конете	22
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 5/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва създаването, екстериорните особености, доказва значението и обобщава разпространението на арабската порода коне	18	2		1	1
2. Описва създаването, екстериорните особености, доказва значението и обобщава разпространението на чистокръвната английска порода коне	18	2		1	1
3. Обяснява структурата на чистокръвната английска порода. Посочва и сравнява развитието на чистокръвните породи у нас	16	1	2	1	
4. Описва и обяснява грижите за кожата при конете, доказва важността на хигиената на кожата при използването им	12	1	1	1	
5. Посочва кожни болести по конете, различава признаците, определя начина на провеждане на профилактични мероприятия за ликвидирането им	14	1	1		1
6. Обяснява начина на почистване, обработка и оползотворяване на тора от коне, доказва връзката между реализацията му и понижаване разходите за отглеждане на конете	22		2	1	1
Общ брой задачи:	22	7	6	5	4
Общ брой точки:	100	14	24	30	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 6: ПОЛУКРЪВНИ ЕЗДОВИ ПОРОДИ КОНЕ. КРЪВНОСНА И ОТДЕЛИТЕЛНА СИСТЕМА ПРИ КОНЕТЕ. ФОТОГРАФИРАНЕ НА КОНЕ. ТЕМПЕРАМЕНТ. НОРМИРАНО ХРАНЕНЕ. ЗЪРНЕНИ БОБОВИ ФУРАЖИ – ПРЕДСТАВИТЕЛИ, ТЕХНОЛОГИЯ НА ОТГЛЕЖДАНЕ, ИЗХРАНВАНЕ

Полукръвни ездови породи коне – представители, създаване, екстериорни особености, разпространение, значение. Алюри при конете – определение, видове, примери за обездка. Кръвоносна и отделителна система при конете – анатомично устройство, значение. Фотографиране на коне – изисквания, изводи за значението на фотографирането при реклама и продажба на коне. Темперамент – определение, типове, определящи фактори и връзката му с вид конституция. Нормирано хранене – същност, определение на норма и дажба, необходимост за нормален растеж и развитие на животните. Зърнено–бобови фуражи – представители, технология на отглеждане, изхранване.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6:	Максимален брой точки
1. Различава полукръвни ездови породи коне, обяснява създаването, екстериорните особености и разпространението им, прави изводи за значението им за коневъдството и конния спорт	16
2. Дефинира, изброява и обяснява алюри при конете, дава пример за алюри при обездка	12
3. Описва и различава органите на кръвоносната и отделителната система, свързва значението им с натоварването на конете	16
4. Посочва и обяснява изискванията при фотографиране на коне, прави изводи за значението на фотографирането при реклама и продажба на коне	14
5. Дефинира понятието темперамент, различава типа и проследява връзката му с вид конституция. Обобщава факторите, които го обуславят	14
6. Дава дефиниция за норма и дажба, обяснява същността на нормираното хранене и доказва необходимостта му за нормален растеж и развитие на животните	12
7. Изброява зърнени бобови фуражи, обобщава особености при технологията на отглеждане, доказва важността им при изхранването на коне	16
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 6/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Различава полукръвни ездови породи коне, обяснява създаването, екстериорните особености и разпространението им, прави изводи за значението им за коневъдството и конния спорт	16		2		1
2. Дефинира, изброява и обяснява алюри при конете, дава пример за алюри при обездка	12	1	1	1	
3. Описва и различава органите на кръвоносната и отделителната система, свързва значението им с натоварването на конете	16	1	2	1	
4. Посочва и обяснява изискванията при фотографиране на коне, прави изводи за значението на фотографирането при реклама и продажба на коне	14	1	1		1
5. Дефинира понятието темперамент, различава типа и проследява връзката му с вид конституция. Обобщава факторите, които го обуславят	14	1	1		1
6. Дава дефиниция за норма и дажба, обяснява същността на нормираното хранене и доказва необходимостта му за нормален растеж и развитие на животните	12	1	1	1	
7. Изброява зърнени бобови фуражи, обобщава особености при технологията на отглеждане, доказва важността им при изхранването на коне	16	1		1	1
Общ брой задачи:	22	6	8	4	4
Общ брой точки:	100	12	32	24	32
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 					

- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 7: ВПРЕГАТНИ, РИСИСТИ И ТЕЖКОВОЗНИ ПОРОДИ КОНЕ. КОЛИКИ ПРИ КОНЕ. СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА СИЛАЖИРАНЕ И СЕНАЖИРАНЕ

Впрегатни породи коне – представители, екстериорни особености, разпространение. Рисисти породи коне – представители, екстериорни особености, разпространение. Тежковозни породи коне – представители, екстериорни особености, разпространение. Грижи за копитата при конете. Впрегатна амуниция при конете – елементи и начин на използване. Колики при коне – причини, лечение, профилактика. Машини и съоръжения за силажиране и сенажиране, технологична последователност на процесите и различия.

Дидактически материали: схеми на съоръжения за силажиране и сенажиране

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Различава представители на впрегатни породи коне, обяснява екстериорните особености и посочва разпространението им	12
2. Различава представители на рисисти породи коне, обяснява екстериорните особености и посочва разпространението им	12
3. Посочва представители на тежковозни породи коне, обяснява екстериорните особености и описва разпространението им	12
4. Описва грижите за копитата при конете, обобщава необходимостта от тях и проследява връзката с използването им	14
5. Различава елементите на впрегатната амуниция и обяснява начина на използването ѝ, избира елементи според начина на впрягане	18
6. Описва коликите при конете, различава и обяснява причините за появата, прави изводи за лечение и профилактика	14
7. Описва устройството по схема на надземна траншея. Назовава машината, която подготвя зелената маса и определя процесите на действието ѝ. Описва технологичната последователност при силажиране. Посочва различията при технологията на силажиране и сенажиране	18
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 7/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Различава представители на впрегатни породи коне, обяснява екстериорните особености и посочва разпространението им	12	1	1	1	
2. Различава представители на рисисти породи коне, обяснява екстериорните особености и посочва разпространението им	12	1	1	1	
3. Посочва представители на тежковозни породи коне, обяснява екстериорните особености и описва разпространението им	12	1	1	1	
4. Описва грижите за копитата при конете, обобщава необходимостта от тях и проследява връзката с използването им	14	1	1		1
5. Различава елементите на впрегатната амуниция и обяснява начина на използването ѝ, избира елементи според начина на впрягане	18		1	1	1
6. Описва коликите при коне, различава и обяснява причините за появата, прави изводи за лечение и профилактика	14	1	1		1
7. Описва устройството по схема на надземна траншея. Назовава машината, която подготвя зелената маса и определя процесите на действието ѝ. Описва технологичната последователност при силажиране. Посочва различията при технологията на силажиране и сенажиране	18		1	1	1
Общ брой задачи:	21	5	7	5	4
Общ брой точки:	100	10	28	30	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 					

- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 8: БЪЛГАРСКИ ПОРОДИ КОНЕ. ВОДОИЗТОЧНИЦИ И ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА ФЕРМИ. ОБЕМИСТИ ФУРАЖИ. ПОЛУЧАВАНЕ НА СЕМЕНЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЖРЕБЕЦ

Български породи коне – представители, създаване, екстериорни особености и предназначение. Постановка на предни и задни крайници при конете, недостатъци. Заразни болести по конете – симптоми, необходими профилактични мероприятия и средства. Водоизточници и водоснабдяване на ферми – видове, начини. Поилки – видове и принцип на действие. Обемисти фуражи – определение, хранителна стойност, изхранване. Получаване на семенен материал от жребец – изискванията по подготовката на жребеца и случната зала при вземане на семенен материал и начин на съхраняването му.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Различава българските породи коне, като посочва създаването им, обяснява екстериорни особености и проследява връзката с тяхното използване	16
2. Различава постановка на крайници като екстериорен елемент при конете, открива недостатъци и ги свързва с оценката на конете	14
3. Посочва заразни заболявания при конете, различава симптомите. Определя необходимите профилактични мероприятия и средства за целта и прави заключение за здравето и опазването на конете	18
4. Посочва водоизточниците и обяснява водоснабдяването на фермите. Различава видовете поилки за коне и обяснява принципа им на действие	16
5. Дефинира обемист фураж, различава видове, сравнява по хранителна стойност и го свързва с категорията на животните, на които ще се изхранва	16
6. Обяснява начина за монтиране и приготвяне на изкуствената вагина. Обобщава изискванията за подготовката на жребеца и подготовката на случната зала при вземане на семенен материал. Посочва начините на съхраняване на семенен материал	20
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 8/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища				
		I	II	III	IV	
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	
1. Различава българските породи коне, като посочва създаването им, обяснява екстериорни особености и проследява връзката с тяхното използване	16	1	2	1		
2. Различава постановка на крайници като екстериорен елемент при конете, открива недостатъци и ги свързва с оценката на конете	14			1	1	
3. Посочва заразни заболявания при конете, различава симптомите. Определя необходимите профилактични мероприятия и средства за целта и прави заключение за здравето и опазването на конете	18		1	1	1	
4. Посочва водоизточниците и обяснява водоснабдяването на фермите. Различава видовете поилки за коне и обяснява принципа им на действие	16	1	2	1		
5. Дефинира обемист фураж, различава видове, сравнява по хранителна стойност и го свързва с категорията на животните, на които ще се изхранва	16	1		1	1	
6. Обяснява начина за монтиране и приготвяне на изкуствената вагина. Обобщава изискванията за подготовката на жребца и подготовката на случната зала при вземане на семенен материал. Посочва начините на съхраняване на семенен материал	20	1	1	1	1	
Общ брой задачи:	20	4	6	6	4	
Общ брой точки:	100	8	24	36	32	
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:						
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 						

- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 9: ПРИМИТИВНИ И ПЛАНИНСКИ ПОРОДИ КОНЕ

Примитивни породи коне – представители, особености и използване. Планински породи коне – представители, особености, използване. Местни примитивни коне – представители, особености, използване. Пасищно отглеждане – преценка, подготовка и поддържане на пасището. Подобряване на ливадите и пасищата – мерки, схема. Подхранване на животните при пасищно отглеждане – начини, примери. Отровни растения и отравяне на конете – видове, заключения. Електропастир – устройство, начин на използване и поддържане.

Дидактически материали: схема на електропастир

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 9</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Посочва примитивни породи коне, обяснява особености и проследява използването им	12
2. Посочва планински породи коне, обяснява особеностите и ги свързва с начин на използване	12
3. Изброява местни примитивни коне, обяснява особеностите и ги свързва с начин на използване	12
4. Обяснява същността на пасищното отглеждане на коне, описва подготовката и поддържането на пасището, като набелязва мерки за подобряването им. Прави схема на парцелна паша	18
5. Сравнява и обяснява начините на подхранване на коне при пасищно отглеждане, дава примерни фуражи	14
6. Описва отравяне с отровни растения, различава растенията и органите и системите, които поразяват, прави заключение за значението на чистотата на пасището	14
7. Обяснява по схема устройството на електропастир, описва начина на използване и поддържане, обобщава резултатите от системната паша	18
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 9/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Посочва примитивни породи коне, обяснява особености и проследява използването им	12	1	1	1	
2. Посочва планински породи коне, обяснява особеностите и ги свързва с начин на използване	12	1	1	1	
3. Изброява местни примитивни коне, обяснява особеностите и ги свързва с начин на използване	12	1	1	1	
4. Обяснява същността на пасищното отглеждане на коне, описва подготовката и поддържането на пасището, като набелязва мерки за подобряването им. Прави схема на парцелна паша	18		1	1	1
5. Сравнява и обяснява начините на подхранване на коне при пасищно отглеждане, дава примерни фуражи	14		2	1	
6. Описва отравяне с отровни растения, различава растенията и органите и системите, които поражават, прави заключение за значението на чистотата на пасището	14	1	1		1
7. Обяснява по схема устройството на електропастира, описва начина на използване и поддържане, обобщава резултатите от системната паша	18		1	1	1
Общ брой задачи:	21	4	8	6	3
Общ брой точки:	100	8	32	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ 					

- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 10: ЗООХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОТГЛЕЖДАНЕ НА КОНЕ. ФУРАЖНИ ДОБАВКИ. НЕДОИМЪЧНИ БОЛЕСТИ. ПОЧВООБРАБОТВАЩИ ФРЕЗИ

Зоохигиенни изисквания при изграждане на ферма за коне – избор на място, изисквания към материалите за строеж. Хигиенно значение на въздух, вода, почва. Микроклимат – определение и изисквания към параметрите, значение. Методи и средства за поддържане на хигиената в помещенията за отглеждане на коне. Фуражни добавки – определение, видове, примери, значение. Недоимъчни болести – определение, видове, симптоми. Почвообработващи фрези – устройство и начин на работа.

Дидактически материали: схеми на почвообработващи фрези

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Описва и обяснява зоохигиенните изисквания към избор на място и строителни материали за изграждане на конеферма	12
2. Описва хигиенното значение на въздух, вода, почва и доказва значението им при отглеждане на коне	14
3. Дефинира микроклимат, посочва елементите и сравнява параметрите с макроклимата, прави заключение за значението му при отглеждане на коне	16
4. Изброява, описва методите и средствата за поддържане на хигиената в помещенията, доказва значението им при отглеждане на коне	14
5. Дефинира и посочва фуражни добавки, обяснява и дава пример за изхранването им, прави заключение за значението им при хранене	20
6. Дефинира и посочва недоимъчни болести, описва симптоми, свързва с количеството и качеството на хранене на коне	12
7. Описва устройство по схема на почвообработващи фрези и обяснява начина им на работа	12
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 10/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва и обяснява зоохигиенните изисквания към избор на място и строителни материали за изграждане на конеферма	12	1	1	1	
2. Описва хигиенното значение на въздух, вода, почва и доказва значението им при отглеждане на коне	14	2	1	1	
3. Дефинира микроклимат, посочва елементите и сравнява параметрите с макроклимата, прави заключение за значението му при отглеждане на коне	16	2	1		1
4. Изброява, описва методите и средствата за поддържане на хигиената в помещенията, доказва значението им при отглеждане на коне	14	4		1	
5. Дефинира и посочва фуражни добавки, обяснява и дава пример за изхранването им, прави заключение за значението им при хранене	20	1	1	1	1
6. Дефинира и посочва недоимъчни болести, описва симптоми, свързва с количеството и качеството на хранене на коне	12	3		1	
7. Описва устройство по схема на почвообработващи фрези и обяснява начина им на работа	12	1	1	1	
Общ брой задачи:	31	19	7	3	2
Общ брой точки:	100	38	28	18	16
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 11: МЕТОДИ НА РАЗВЪЖДАНЕ НА КОНЕТЕ. МАРКИРАНЕ НА КОНЕ. БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ ПРИ КОНЕ

Породност, кръвност, чистокръвност в коневъдството – определение и обяснения. Чистопородно развъждане, инбридинг, аутобридинг – определение, отличителни черти, схема, примери. Кръстосване – определение, методи, приложение, схеми. Отбор в коневъдството – същност и видове, обвързване с поставената развъдна цел. Подбор в коневъдството – същност и видове, обвързване с поставената развъдна цел. Маркиране на коне – начини, необходимост, приложение. Белодробни болести при конете – симптоми, изводи за влиянието на микроклимата и профилактиката им.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Дефинира и обяснява понятията породност, кръвност, чистокръвност в коневъдството, свързва ги със създаване на нови породи	12
2. Дефинира чистопородно развъждане и инбридинг. Различава инбридинг от аутобридинг. Представя схема на чистопородно развъждане при породи коне, като посочва пример	20
3. Дефинира кръстосване като метод на развъждане, различава методите на кръстосване в коневъдството, представя графично поглъщателно, облагородително кръстосване	20
4. Дефинира отбор в коневъдството, обяснява видовете отбор и ги обвързва с поставената развъдна цел	12
5. Дефинира подбор в коневъдството, обяснява видовете подбор и ги обвързва с поставената развъдна цел	12
6. Обяснява начините на маркиране при конете, като доказва необходимостта и приложението на маркировката	10
7. Описва белодробните болести при конете, различава симптомите, прави изводи за влиянието на микроклимата и профилактиката им	14
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 11/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Дефинира и обяснява понятията породност, кръвност, чистокръвност в коневъдството, свързва ги със създаване на нови породи	12	1	1	1	
2. Дефинира чистопородно развъждане и инбридинг. Различава инбридинг от аутобридинг. Представя схема на чистопородно развъждане при породи коне, като посочва пример	20	1	1	1	1
3. Дефинира кръстосване като метод на развъждане, различава методите на кръстосване в коневъдството, представя графично поглъщателно, облагородително кръстосване	20	1	1	1	1
4. Дефинира отбор в коневъдството, обяснява видовете отбор и ги обвързва с поставената развъдна цел	12	1	1	1	
5. Дефинира подбор в коневъдството, обяснява видовете подбор и ги обвързва с поставената развъдна цел	12	1	1	1	
6. Обяснява начините на маркиране при конете, като доказва необходимостта и приложението на маркировката	10		1	1	
7. Описва белодробните болести при коне, различава симптомите, прави изводи за влиянието на микроклимата и профилактика им	14	1	1		1
Общ брой задачи:	22	6	7	6	3
Общ брой точки:	100	12	28	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 					

- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 12: ВЪЗПРОИЗВОДСТВО В КОНЕВЪДСТВОТО. АБОРТИ, БЕЗПЛОДИЕ И БОРБАТА СРЕЩУ НЕГО. МАШИНИ ЗА ДОЗИРАНЕ И СМЕСВАНЕ НА ФУРАЖИТЕ

Анатомично устройство на полова система при жребци и кобили. Възпроизводителни способности – полова, стопанска възраст и продължителност на използване на конете за разплод, критерии за определяне момента на първото заплождане при кобилите и фактори, влияещи върху продължителността на използване на конете за разплод. Полов цикъл – определение, продължителност и фази на протичане, най-благоприятната фаза за осеменяване на кобилата, признаци, определящи разпасаността на кобилата. Бременност при кобилите и диагностика – продължителност, начини на диагностициране, грижи за бременни животни. Аборти – видове, причини за настъпването и мерки за отстраняването им. Машини за дозиране и смесване на фуражите – видове, устройство, начин на нагласяване и действие на различните видове дозатори и смесители.

Дидактически материали: схеми на машини за дозиране и смесване на фуражите

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Описва и обяснява анатомичното устройство на половата система при жребци и кобили	12
2. Различава половата и стопанската възраст, като обяснява особеностите при всяка. Посочва критериите за определяне момента на първото заплождане при кобилите. Обобщава факторите, влияещи върху продължителността на използване на конете за разплод	16
3. Дава определение за полов цикъл и посочва продължителността на протичане. Обяснява отделните фази, като посочва най- благоприятната за осеменяване на кобилата. Обобщава признаците, определящи разпасаността на кобилата	16
4. Посочва продължителността на бременността при кобилите, като обяснява начина на диагностициране и описва грижите, необходими за бременни животни	14
5. Посочва видовете аборти, обяснява причините за настъпването и	16

набелязва мерки за отстраняването им. Обобщава загубите от безплодието	
6. Различава машини за дозиране и смесване на фуражите и обяснява по схема устройството на дозатор и смесител. Описва нагласянето и начина им на действие. Обобщава значението им при хранене на селскостопанските животни	20
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 12/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Описва и обяснява анатомичното устройство на половата система при жребци и кобили	12	2	2		
2. Различава половата и стопанската възраст, като обяснява особеностите при всяка. Посочва критериите за определяне момента на първото заплождане при кобилите. Обобщава факторите, влияещи върху продължителността на използване на конете за разплод	16	1		1	1
3. Дава определение за полов цикъл и посочва продължителността на протичане. Обяснява отделните фази, като посочва най-благоприятната за осеменяване на кобилата. Обобщава признаците, определящи разпасаността на кобилата	20	1	1	1	1
4. Посочва продължителността на бременността при кобилите, като обяснява начина на диагностициране и описва грижите, необходими за бременни животни	16	2	1		1
5. Посочва видовете аборти, обяснява причините за настъпването и набелязва мерки за отстраняването им. Обобщава загубите от безплодието	16	1		1	1

6. Различава машини за дозиране и смесване на фуражите и обяснява по схема устройството на дозатор и смесител. Описва нагласянето и начина им на действие. Обобщава значението им при хранене на селскостопанските животни	20	1	1	1	1
Общ брой задачи:	22	8	5	4	5
Общ брой точки:	100	16	20	24	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 13: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА КОБИЛИ МАЙКИ. АНАТОМИЯ И ФИЗИОЛОГИЯ НА МЛЕЧНАТА ЖЛЕЗА ПРИ КОБИЛИ. ЗАБОЛЯВАНИЯ НА МЛЕЧНАТА ЖЛЕЗА

Хранене на бременни кобили – видове фуражи и добавки, количества, особености при хранене. Хранене на кърмещи кобили – видове фуражи и добавки, количества, особености при хранене. Критерии за пълноценност на дажбата – примери, режими на хранене на животните. Жизнени параметри при отглеждане на кобили, схема на бокс за отглеждане на кобили. Анатомия и физиология на млечната жлеза при кобили, схема на устройство. Заболявания на млечната жлеза – симптоми, лечение, профилактика.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Посочва видовете фуражи и добавки, изхранване на бременни кобили, обяснява необходимите количества, свързвайки ги с нуждите на организма. Прави изводи и заключения за значението на пълноценното хранене	20
2. Посочва видовете фуражи и добавки, изхранване на кърмещи кобили, обяснява необходимите количества, свързвайки ги с нуждите на организма. Прави изводи и заключения за значението на пълноценното хранене	20
3. Обяснява критериите за пълноценност на дажбата, дава пример за пълноценна дажба. Различава режимите на хранене на животните	16

4. Очертава и обяснява жизнените параметри при отглеждане на кобили, представя графично схема на бокс за отглеждане на кобили	14
5. Описва и обяснява анатомията и физиологията на млечната жлеза при кобилите, прави схема на устройството ѝ	14
6. Посочва заболяванията на млечната жлеза – различава симптомите и набелязва мерки и средства за водене на профилактика и лечение	16
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 13/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва видовете фуражи и добавки, изхранване на бременни кобили, обяснява необходимите количества, свързвайки ги с нуждите на организма. Прави изводи и заключения за значението на пълноценното хранене	20	1	1	1	1
2. Посочва видовете фуражи и добавки, изхранване на кърмещи кобили, обяснява необходимите количества, свързвайки ги с нуждите на организма. Прави изводи и заключения за значението на пълноценното хранене	20	1	1	1	1
3. Обяснява критериите за пълноценност на дажбата, дава пример за пълноценна дажба. Различава режимите на хранене на животните	16	1	2	1	
4. Очертава и обяснява жизнените параметри при отглеждане на кобили, представя графично схема на бокс за отглеждане на кобили	14	1	1		1
5. Описва и обяснява анатомията и физиологията на млечната жлеза при кобилите, прави схема на устройството ѝ	14	1	1		1
6. Посочва заболяванията на млечната жлеза – различава симптомите и набелязва мерки и средства	16	1		1	1

за водене на профилактика и лечение					
Общ брой задачи:	21	6	6	4	5
Общ брой точки:	100	12	24	24	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 14: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА КОНЧЕТА ПРЕЗ БОЗАЙНИЯ ПЕРИОД. ИМУНИТЕТ. СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА МЕХАНИЧНО СЪБИРАНЕ И ПОЧИСТВАНЕ НА ТОРА

Значение на бозайния период за индивидуалното развитие на конете – състав на коластрата, честота и продължителност на бозаене. Видове фуражи и добавки, изхранване на кончета – захранване и количества. Режим на хранене, разлика в жизнените параметри при отглеждане на кончета и кобили, схема на бокс за отглеждане на кончета. Съоръжения за хранене и поене на кончета. Имуניתет – определение, видове, значение. Машини и съоръжения за механично събиране и почистване на тора – устройство на верижно–планков транспортъор.

Дидактически материали: схеми на машини и съоръжения за почистване на тора

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Дефинира бозаен период, обяснява значението му за индивидуалното развитие на организма, различава особеностите на коластрата, прави изводи за ролята ѝ за новороденото. Обяснява честотата на бозаене и продължителността на бозайния период	20
2. Обяснява начина на захранване на малките кончета, изброява видове и количества фуражи и добавки, доказва значението на правилното захранване	14
3. Дефинира и обяснява режим на хранене. Различава жизнените параметри при отглеждане на кончета и кобили, представя графично схема на бокс за отглеждане на кончета	20

4. Описва и обяснява съоръжения за хранене и поене на малки кончета	12
5. Дефинира имунитет, различава видове имунитет, прави заключение за значението му за организма	14
6. Посочва машини и съоръжения за почистване на тора. Описва устройството на верижно–планков транспортър и обяснява технологичния процес на работа	20
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 14/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Дефинира бозаен период, обяснява значението му за индивидуалното развитие на организма, различава особеностите на коластрата, прави изводи за ролята ѝ за новороденото. Обяснява честотата на бозаене и продължителността на бозайния период	20	1	1	1	1
2. Обяснява начин на хранене на малките кончета, изброява видове и количества фуражи и добавки, доказва значението на правилното хранене	14	2	1	1	
3. Дефинира и обяснява режим на хранене. Различава жизнените параметри при отглеждане на кобили, представя графично схема на бокс за отглеждане на кончета	20	1	1	1	1
4. Описва и обяснява съоръжения за хранене и поене на малки кончета	12	1	1	1	
5. Дефинира имунитет, различава видове имунитет, прави заключение за значението му за организма	14	1	1		1

6. Посочва машини и съоръжения за почистване на тора. Описва устройството на верижно–планков транспортър и обяснява технологичния процес на работа.	20	1	1	1	1
Общ брой задачи:	22	7	6	5	4
Общ брой точки:	100	14	24	30	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 15: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЖРЕБЦИ. ОБРАБОТКА НА ЗЪРНЕНИТЕ ФУРАЖИ. МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ОБРАБОТКА НА ЗЪРНЕНИТЕ ФУРАЖИ

Хранене на жребците съобразно използването им – фуражи и добавки, количества, значение. Жизнени параметри и начини на оборудване на сгради за жребци – схема на бокс за отглеждане на жребец. Движение при жребците – значение. Инфлуенца по конете – симптоми, лечение, значение на микроклимат и профилактика за предотвратяване на заболяването. Химичен състав на фуражите – описание, графично представяне на групите вещества. Обработка на зърнените фуражи за изхранване – начини. Машини и съоръжения за обработка на зърнените фуражи – видове. Устройство на чукова фуражомелка – схема, начин на работа.

Дидактически материали: схеми на машини и съоръжения за обработка на зърнените фуражи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Различава храненето на жребците в зависимост от режима – посочва видове фуражи и добавки, сравнява количества. Доказва значението на храненето при използване на жребците	20
2. Обяснява жизнените параметри при отглеждане на жребци, описва начина на оборудване на сградите. Представя графично схема на бокс за отглеждане на жребец	20
3. Обяснява значението на движението при жребци и проследява	12

ползата от него за поддържане на разплодна кондиция	
4. Описва инфлуенца при конете – различава симптоми, обяснява лечение, доказва значение на микроклимат и профилактика за предотвратяване на заболяването	16
5. Описва и обяснява химичния състав на фуражите, представя графично групите вещества	14
6. Различава начините на обработка на зърнените фуражи за изхранване. Различава машини и съоръжения за обработка на зърнените фуражи. Обяснява по схема устройството на чукова фуражомелка и описва начина ѝ на работа	18
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 15/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Различава храненето на жребците в зависимост от режима – посочва видове фуражи и добавки, сравнява количества. Доказва значението на храненето при използване на жребците	20	1	1	1	1
2. Обяснява жизнените параметри при отглеждане на жребци, описва начина на оборудване на сградите. Представя графично схема на бокс за отглеждане на жребец	20	1	1	1	1
3. Обяснява значението на движението при жребци и проследява ползата от него за поддържане на разплодна кондиция	12	1	1	1	
4. Описва инфлуенца при конете – различава симптоми, обяснява лечение, доказва значение на микроклимат и профилактика за предотвратяване на заболяването	16	1	2	1	
5. Описва и обяснява химичния състав на фуражите, представя графично групите вещества	14	1	1		1

6. Различава начините на обработка на зърнените фуражи за изхранване. Различава машини и съоръжения за обработка на зърнените фуражи. Обяснява по схема устройството на чукова фуражомелка и описва начина ѝ на работа	18		1	1	1
Общ брой задачи:	21	5	7	5	4
Общ брой точки:	100	10	28	30	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 16: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА КОНЕ В ТРЕНИНГ. КОРЕНО-, КЛУБЕНО-, СОЧНОПЛОДНИ ФУРАЖИ. ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ ПО КОНЕТЕ

Изисквания при хранене на коне в тренинг относно енергийната хранителност на дажбата. Хранене на коне в тренинг – видове фуражи и добавки, количества, особености при хранене, значение. Режим на хранене – определение и обяснение. Жизнени параметри при отглеждане на коне в тренинг, схема на бокс. Зооветеринарни изисквания при експлоатация на конеферма. Корено-, клубено-, сочноплодни фуражи – хранителна стойност, съхранение, обработка, изхранване. Паразитни болести по конете – симптоми, мерки и средства за водене на профилактика.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Описва и обяснява изискванията при хранене на коне в тренинг, свързвайки ги с енергийната хранителност на дажбата	12
2. Посочва видове фуражи и добавки, изхранване на коне в тренинг, обяснява необходимите количества, свързвайки ги с нуждите на организма. Прави изводи и заключения за значението на пълноценното хранене	20
3. Дефинира и обяснява режим на хранене. Очертава и обяснява жизнените параметри при отглеждане на коне в тренинг, представя графично схема на бокс	20

4. Описва и обяснява зооветеринарните изисквания при експлоатация на конеферма и доказва необходимостта им за правилното отглеждане на конете	12
5. Изброява корено-, клубено- и сочноплодни фуражи, обяснява хранителната стойност и обработката им, доказва значението на правилното им съхранение	20
6. Посочва паразитни болести при конете, различава симптомите и набелязва мерки и средства за водене на профилактика	16
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 16/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва и обяснява изискванията при хранене на коне в тренинг, свързвайки ги с енергийната хранителност на дажбата	12	1	1	1	
2. Посочва видове фуражи и добавки, изхранване на коне в тренинг, обяснява необходимите количества, свързвайки ги с нуждите на организма. Прави изводи и заключения за значението на пълноценното хранене	20	1	1	1	1
3. Дефинира и обяснява режим на хранене. Очертава и обяснява жизнените параметри при отглеждане на коне в тренинг, представя графично схема на бокс	20	1	1	1	1
4. Описва и обяснява зооветеринарните изисквания при експлоатация на конеферма и доказва необходимостта им за правилното отглеждане на конете	12	1	1	1	
5. Изброява корено-, клубено- и сочноплодни фуражи, обяснява хранителната стойност и обработка им, доказва значението на	20	1	1	1	1

правилното им съхранение					
6. Посочва паразитни болести при конете, различава симптомите и набелязва мерки и средства за водене на профилактика	16	1		1	1
Общ брой задачи:	21	6	5	6	4
Общ брой точки:	100	12	20	36	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 17: АМУНИЦИЯ. ТРЕНИНГ И ИЗПИТВАНЕ НА КОНЕТЕ. ПРОТЕИНИ. ЗООНОЗИ

Ездова амуниция – елементи, изисквания за поставяне. Поддръжка на ездовата амуниция, значение за продължителността на използване. Впрегатна амуниция – елементи, предназначение, изводи за поддръжката и съхранението ѝ с продължителността на използване. Основни принципи на тренинга, разлика между тренинг и изпитване. Видове тренинг – групов, индивидуален, възрастов, изводи. Тренинг и изпитване на рисисти коне и коне за впряг. Протеини – аминокиселини. Зоонози – признаци, профилактични мероприятия за предотвратяването им.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Посочва елементите на ездовата амуниция. Описва изискванията и обяснява поставянето ѝ	12
2. Описва поддръжката и съхранението на ездовата амуниция, доказва значението ѝ за продължителното ѝ използване	12
3. Посочва елементите на впрегатната амуниция, обяснява предназначението, прави изводи за поддръжката и съхранението ѝ с продължителността на използване	14
4. Обяснява основните принципи на тренинга, различава тренинг и изпитване. Описва видове тренинг, прави изводи за факторите, определящи натоварването	20
5. Сравнява и обяснява тренинг и изпитване на рисисти коне и коне за	14

впряг	
6. Описва същността на протеини, изброява аминокиселини, различава заменими и незаменими, прави заключение за необходимостта от наличието им във фуражите за изхранване	14
7. Посочва зоонози, причинени от неспазване на хигиена и различава проявените признаци. Набелязва профилактични мероприятия за предотвратяването им	14
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 17/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва елементите на ездовата амуниция. Описва изискванията и обяснява поставянето ѝ	12	1	1	1	
2. Описва поддръжката и съхранението на ездовата амуниция, доказва значението ѝ за продължителното ѝ използване	12	1	1	1	
3. Посочва елементите на впрегатната амуниция, обяснява предназначението, прави изводи за поддръжката и съхранението ѝ с продължителността на използване	14	1	1		1
4. Обяснява основните принципи на тренинга, различава тренинг и изпитване. Описва видове тренинг, прави изводи за факторите, определящи натоварването	20	1	1	1	1
5. Сравнява и обяснява тренинг и изпитване на рисисти коне и коне за впряг	14		2	1	
6. Описва същността на протеини, изброява аминокиселини, различава заменими и незаменими, прави заключение за необходимостта от наличието им във фуражите за изхранване	14	1	1		1
7. Посочва зоонози, причинени от неспазване на	14	1	1		1

хигиена и различава проявените признаци. Набелязва профилактични мероприятия за предотвратяването им					
Общ брой задачи:	22	6	8	4	4
Общ брой точки:	100	12	32	24	32
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 18: КОНЕН СПОРТ. СЪОРЪЖЕНИЯ НА ХИПОДРУМА. ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ КОНЕТЕ

Същност и организация на конния спорт. Конкур-ипик – същност, условия на провеждане, схема. Обездка – същност, условия за провеждане. Шампионат – същност, етапи. Тренинг на ездови коне – описание, периодите и схемите за трениране. Облекло и аксесоари на жокея и тяхното предназначение. Хиподруми – видове, предназначение. Съоръжения на хиподрума. Хуманно отношение към конете – обяснение и значението му за добри спортни резултати.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Описва същността и обяснява организацията на конния спорт, свързва с прилагането на специални правилници	12
2. Описва конкур-ипик, обяснява провеждането му, представя графично разпределение на препятствия	14
3. Описва обездка, обяснява провеждането и свързва категорията на състезанието със степента на натоварване	12
4. Изброява и обяснява елементите на шампионата, доказва издръжливостта и степента на подготовка на състезателния кон	12
5. Описва тренинга на ездови коне, обяснява периодите и схемите за трениране	14
6. Изброява елементите в облеклото и аксесоарите на жокея, обяснява предназначението им, свързва ги с представянето на жокея	12

7. Посочва видовете хиподруми, обяснява различията. Различава основните и обслужващите съоръжения на хиподрума	12
8. Обяснява хуманното отношение към конете, обобщава значението му за добри спортни резултати	12
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 18/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища				
		I	II	III	IV	
		Знание 0 – 2 т.	Разбиране 0 – 4 т.	Приложение 0 – 6 т.	Анализ 0 – 8 т.	
<i>1</i>	2	3	4	5	6	
1. Описва същността и обяснява организацията на конния спорт, свързва с прилагането на специални правилници	12	1	1	1		
2. Описва конкур-ипик, обяснява провеждането му, представя графично разпределение на препятствия	14	1	1			1
3. Описва обездка, обяснява провеждането и свързва категорията на състезанието със степента на натоварване	12	1	1	1		
4. Изброява и обяснява елементите на шампионата, доказва издръжливостта и степента на подготовка на състезателния кон	12	1	1	1		
5. Описва тренинга на ездрави коне, обяснява периодите и схемите за трениране	14	1	1			1
6. Изброява елементите в облеклото и аксесоарите на жокея, обяснява предназначението им, свързва ги с представянето на жокея	12	1	1	1		
7. Посочва видовете хиподруми, обяснява различията. Различава основните и обслужващите съоръжения на хиподрума	12	1	1	1		
8. Обяснява хуманното отношение към конете, обобщава значението му за добри спортни резултати	12		1			1

Общ брой задачи:	23	7	8	5	3
Общ брой точки:	100	14	32	30	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

8. Критерии и показатели за оценка на дипломния проект и неговата защита

(Попълва се индивидуално от председателя и членовете на комисията)

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки за показателите</i>	<i>Максимален брой точки за критерия</i>
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект		20
1.1. Логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4	
1.2. Задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7	
1.3. Използване на подходящи изследователски методи	4	
1.4. Стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5	
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати		20
2.1. Изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10	
2.2. Оригиналеност, значимост и актуалност на темата	6	
2.3. Задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4	
3. Представяне на дипломния проект		20

3.1. Представянето на разработката по темата е ясно и точно	5	
3.2. Онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10	
3.3. Умения за презентиране	5	
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за защита на дипломен проект		30
4.1. Разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10	
4.2. Логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10	
4.3. Съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10	
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност		10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5	
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5	
Общ брой точки	Максимален брой точки 100	Максимален брой точки 100

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание по практика съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

Примерно индивидуално практическо задание № 1:

Тема: Разпознаване на породи коне

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- Да се разпознаят породи коне;
- Да се определи предназначението на породите;
- Да се определи цветът на косяма на коня;
- Да се опише устройството и обясни принципа на работа на електропастир;
- Да се монтира електропастир на определен парцел.

2. Критерии за оценяване

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки	Тежест
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
<p>1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд</p> <p>1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място</p> <p>1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа</p> <p>Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</p>		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	

3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание		50
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:		100
		100

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалността код **6210407 „Коневъдство и конна езда“**, професия код **621040 „Техник–животновъд“** е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимален брой 100 точки;
- част по практика на професията – максимален брой 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение – 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

Окончателната оценка от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

VI. АВТОРСКИ ЕКИП

1. Нели Шаркова – ПГСС „Земя“, гр. Провадия
2. Светла Николаева – ПГСС „Никола Пушкиров“, гр. Попово

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Изпитен билет – част по теория на професията

.....

(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код 621040 „Техник-животновъд“

специалност код 6210407 „Коневъдство и конна езда“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо)

.....

.....

Председател на изпитната комисия: .....

(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

2. Индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

**по професия код 621040 „Техник-животновъд“
специалност код 6210407 „Коневъдство и конна езда“**

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е №.....

На ученика/обучавания .....

(трите имена на ученика/обучавания)

от .....клас/курс, начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

3. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване – пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста – какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста – брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

А) Примерно указание за работа

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа .... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професия „Техник–животновъд“, специалност „Коневъдство и конна езда“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **X**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака **X**.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите, преди да посочите някой отговор за верен.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност ..... астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част теория на професията, за разработването и оценяването на писмения тест:

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

а) Таксономия на Блум – равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 – 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 – 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 – 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
IV. Анализ	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя

б) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- **1–ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
  - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
  - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2–ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
  - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза или елемент от чертеж/схема;
  - Въпроси и задачи за заместване;
- **3–та група: въпроси и задачи с изборен отговор**
  - Задачи с един или повече верни отговори;
  - Въпроси за избор между вярно и грешно.

Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Избройте незаменимите аминокиселини:

.....

Еталон на верния отговор: лизин, метионин, триптофан, хистидин, фенилаланин, левцин, изолевцин, трионин, аргинин, валин

макс. 2 т.

Ключ за оценяване:

Отговор 10 изброени – 2 точки

5 изброени – 1 точка

Всички останали отговори – 0 точки

Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Подредете по последователност на прилагане видовете индивидуален отбор в коневъдството и обяснете най–ценния за селекцията.

1. Индивидуален отбор по фенотип
2. Индивидуален отбор по потомство
3. Индивидуален отбор по генотип

а/ Вариант 1	б/ Вариант 2	в/ Вариант 3	г/ Вариант 4
2	1	3	1
1	3	2	2
3	2	1	3

макс. 4 т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

Верният отговор е **б/**

Най-ценен е индивидуалният отбор по потомство, защото животното предава ценните си качества в потомството, което е задължителен елемент на селекцията.

Ключ за оценяване:

Посочен верен вариант и обяснение – 4 точки

Посочен само верен вариант – 2 точки

Обяснено значение на отбор по потомство – 2 точки

Всички останали случаи – 0 точки

Примерна тестова задача от равнище „Приложение“

Подредете възходящо видовете оборски тор според пълноценността им. Докажете икономическото значение на реализацията на тора от коне.

Видове тор	Видове тор според пълноценност
Говежди оборски тор	
Птичи оборски тор	
Заешки оборски тор	
Конски оборски тор	
Свински оборски тор	

макс. 6 т.

Еталон на верния отговор:

Видове тор	Видове тор според пълноценност
Говежди оборски тор	<u>Говежди оборски тор</u>
Птичи оборски тор	<u>Свински оборски тор</u>
Заешки оборски тор	<u>Конски оборски тор</u>
Конски оборски тор	<u>Птичи оборски тор</u>
Свински оборски тор	<u>Заешки оборски тор</u>

Реализираният тор понижава себестойността на отглеждане на конете.

Ключ за оценяване:

Пълен и верен отговор по таблица и обяснение – 6 точки

При правилна последователност – 4 точки

При неправилна последователност на тора, но обяснено значение на реализацията – 2 точки

При всички останали отговори – 0 точки

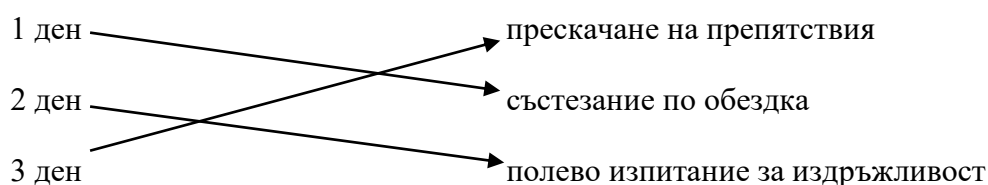
Примерна тестова задача от равнище „Анализ“

Разделете етапите на шампионата и докажете ролята на избора и подготовката на коня.

<i>1 ден</i>	<i>прескачане на препятствия</i>
<i>2 ден</i>	<i>състезание по обездка</i>
<i>3 ден</i>	<i>полево изпитание за издръжливост</i>

.....
.....

Еталон на верния отговор:

Конят, предназначен за шампионат, трябва да бъде силен и издръжлив, добре обзяден и трениран, защото не се сменя по време на шампионата.

Ключ за оценяване:

При посочени отговор и доказан избор – 8 точки

При посочен отговор без обяснение за роля на коня – 4 точки

При обяснение за избор без представена последователност на етапите – 2 точки

При всички останали отговори – 0 точки

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на

директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

Всеки член на комисията при оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

3. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

**ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „

специалност код ..... „

На ..... ученик/ученичка от ..... клас
(трите имена на ученика)

Тема: .....

Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):

.....
.....
.....
.....
.....
.....

График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект .....

б) контролни проверки и консултации .....

.....
.....
.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект .....

Ученик: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Ръководител-консултант: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор: .....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището)

4. Указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект

A. Съдържание на дипломния проект

Оформяне на дипломния проект в следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част;
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия и специалност, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведение) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част – Формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или за по-добра прегледност подредба. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Б. Оформяне на дипломния проект

Формат: А4; Брой редове в стр.: 30; Брой на знаците: 60 знака в ред

Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

5. Рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Специалност	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на обяснителната записка		

Спазване на изискванията за оформление на обяснителната записка		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....
..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпит чрез защита на дипломен проект – част по теория на професията.

.....20.... г.

Рецензент: .....

гр./с. ....

(име и фамилия)